

Määräys roskaantuneen kiinteistön siistimisestä sekä uhkasakon asettaminen määräyksen tehosteeksi, Hankasalmi

Lupa- ja valvontalautakunta 17.12.2025
698/11.04.00/2025

Päätösehdotus

Lupa- ja valvontalautakunta päättää seuraavaa:

Koska [REDACTED] sekä [REDACTED] eivät ole roskaajina noudattaneet riittävässä määrin heille annettuja kehotuksia kiinteistön [REDACTED] ([REDACTED]) siistimisestä, määrää Laukaan lupa- ja valvontalautakunta jätelain 126 §:n nojalla seuraavat velvoitteet ja asettaa juoksevat uhkasakot päävelvoitteiden 1 ja 2 tehosteiksi ja kiinteät uhkasakot päävelvoitteiden 3 ja 4 tehosteiksi.

Päävelvoite 1:

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta määrää yksityishenkilönä [REDACTED] siivoamaan kiinteistöiltä [REDACTED] ja [REDACTED] roskaamansa jätteet sekä jätteenä katsottavat käytöstä poistetut tavarat, laitteet, materiaalit ja ajoneuvot **31.7.2026 mennessä**. Jätteet tulee toimittaa asianmukaiset luvat omaaviin vastaanottoaikoihin.

Päävelvoite 2:

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta määrää [REDACTED] siivoamaan kiinteistöiltä [REDACTED] ja [REDACTED] roskaamansa jätteet sekä jätteenä katsottavat käytöstä poistetut tavarat, laitteet, materiaalit ja ajoneuvot **31.7.2026 mennessä**. Jätteet tulee toimittaa asianmukaiset luvat omaaviin vastaanottoaikoihin.

Päävelvoite 3:

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta määrää yksityishenkilönä [REDACTED] esittämään ympäristönsuojelulle tositteet kiinteistöiltä [REDACTED] ja [REDACTED] poiskuljetettujen jätteiden toimittamisesta asianmukaisiin vastaanottoaikoihin **15.8.2026 mennessä** mennessä.

Päävelvoite 4:

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta määrää [REDACTED] esittämään ympäristönsuojelulle tositteet kiinteistöiltä [REDACTED] ja [REDACTED] poiskuljetettujen jätteiden toimittamisesta asianmukaisiin vastaanottoaikoihin **15.8.2026 mennessä** mennessä.

Perusteet päävelvoitteille:

Jätelaki (646/2011) 5, 13, 72, 73, 75, 122, 126 §:t

Kiinteistöjen epäsiisteyttä on käsitelty ympäristönsuojelussa vuosien saatossa useita kertoja. Kiinteistöille on yhä varastoituna jätteenä katsottavaa materiaalia. Jätelain 5 §:n mukaan jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä. Ympäristönsuojelun näkemyksen mukaan merkittävä osa kiinteistöjen pihalla olevasta materiaalista on katsottava sen kunnon, huolenpidon asteen,

säilytystavan ja -ajan nojalla jätteeneksi. Jättemateriaalin määrä ja luonne käyvät ilmi päätöksen oheismateriaalina olevista muistioista.

Jätteeneksi katsottavaa tavaraa on kiinteistöjen pihapiirissä siinä määrin, että kiinteistöjen on katsottava olevan jätelain 72 §:n tarkoittamalla tavalla roskaantuneita. Jätelain 75 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä siivoamisvelvollisen täyttämään velvollisuutensa. Jätelain 126 §:n nojalla valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa ja määrätä tällä tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta.

Jätelain 73 §:n mukaan roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue. Roskaantumisen tiedetään aiheutuneen aikana, jona velvoitetut ovat toimineet kiinteistöillä (ks. selostusosuus). [REDACTED] on kaupparekisteriotteen perusteella toinen yrityksen vastuunalaisista yhtiömiehistä, mutta hänet on velvoitettu yksityishenkilönä eri roolissa.

Päävelvoitteen määrääjän pituutta harkittaessa on otettu huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus sekä velvoitettujen mahdollisuus noudattaa sitä.

Valvontaviranomaisella tai tämän määräämällä viranhaltijalla on jätelain 122 §:n mukaan oikeus pyynnöstä saada jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot jätteen haltijalta taikka roskaantuneen alueen siivoamisvelvolliselta. Tositteiden toimittamisvelvoitteella varmistetaan, että jätteet on toimitettu asianmukaisiin vastaanotto paikkoihin.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteen 1 tehosteeksi:

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen 1 noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 1000 euroa. Mikäli päävelvoitetta 1 ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määrääjän jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 1000 euroa.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteen 2 tehosteeksi:

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen 2 noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 1000 euroa. Mikäli päävelvoitetta 2 ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määrääjän jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 1000 euroa.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteen 3 tehosteeksi:

Lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen 3 noudattamisen tehosteeksi kiinteän uhkasakon, jonka suuruus on 500 euroa.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteen 4 tehosteeksi:

Lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen 4 noudattamisen tehosteeksi kiinteän uhkasakon, jonka suuruus on 500 euroa.

Perusteet uhkasakolle:

Jätelaki (646/2011) 129 §

Valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään. Uhkasakkoon sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Uhkasakkolaki (1113/1990) 1, 6-9, 18, 19, 22-24 §:t

Velvoitettuja on kuultu siivousmääräyksen antamisesta ja uhkasakon asettamisesta sen tehosteeksi sekä varattu tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Kirjallisia selityksiä ei ole annettu.

Velvoitetuilla katsotaan roskaajina olevan oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettu huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitettujen maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Mikäli siivoaminen suoritetaan ennen määräaika, asian käsittely raukeaa. Jos siivoamista ei ole tehty määräaikaan mennessä, voi lautakunta tuomita uhkasakon/t maksettavaksi, asianosaisia kuullaan ennen uhkasakkojen tuomitsemista.

Velvoitettuja velvoitetaan ilmoittamaan mahdollisille uusille kiinteistöjen omistajille kiinteistöihin liittyvistä päävelvoitteista ja niiden tehosteeksi asetetusta uhasta. Ilmoitus on tehtävä luovutuskirjaan otetuina maininnoin tai muuten todisteellisesti. Lisäksi velvoitettujen on ilmoitettava lupa- ja valvontalautakunnalle, mikäli kiinteistöjen omistajat vaihtuvat.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöjä koskevista velvoitteista ja niiden tehosteiksi asetetuista uhista merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksen tiedoksianto

Saantitodistuksella velvoitetuille ([REDACTED] , [REDACTED])

Tiedoksi

Kiinteistön [REDACTED] omistaja ([REDACTED])
Keski-Suomen ELY-keskus

Päätös

Selostus

Taustaa

Hankasalmen kirkonkylällä osoitteessa [REDACTED] on havaittu jätteenkierron katsottavan tavarain varastointia ja kiinteistön roskaantumista. Pihapiirin epäsiisteysttä on käsitelty ympäristönsuojelussa vuosien saatossa useita kertoja, nyt vireillä oleva käsittely on aloitettu marraskuussa 2024. Osoitteessa on toiminut yritys [REDACTED], kaupparekisteriotteen mukaan yritys on asetettu selvitystilaan kesäkuussa 2022 (selvitystila rekisteröity joulukuussa 2022). Roskaantunut pihapiiri koostuu nykyisin kahdesta eri kiinteistöstä, joilla on eri omistajat. Kiinteistöjä on valvottu yhteisin tarkastuksin.

Kiinteistön [REDACTED] omistaa [REDACTED] ja kiinteistön [REDACTED] omistaa [REDACTED]. Kiinteistöt eivät sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai vesistön välittömässä läheisyydessä. Kumpikin kiinteistö sijaitsee osittain asemakaava-alueella.

Kohteessa suoritettiin tarkastus 11.11.2024, jonka pohjalta todettiin, että kohde oli jätelain tarkoittamalla tavalla roskaantunut. Kiinteistöjen siivoamisesta annettiin yhteinen kehoitus, joka kohdistettiin kiinteistöllä toimineeseen yritykseen sekä kiinteistöjen omistajiin.

Edellä mainitun kehotuksen määräaika kului umpeen 6.6.2025. Tarkastus kehotuksen valvomiseksi järjestettiin 22.10.2025. Tarkastuksen pohjalta todettiin, että vaikka siivoamista oli aloitettu, oli alue yhä jätelain tarkoittamalla tavalla roskaantunut ja epäsiisti.

Asian käsittelyssä on korostunut se, että asianosaisilla on ollut eriäviä näkemyksiä kiinteistöllä [REDACTED] ulkovarastoidun tavarán (jätteen) omistussuhteista. Käsittelyä on hankaloittanut osaltaan myös se, ettei [REDACTED] ole osallistunut tarkastuksille. Marraskuussa 2024 järjestetyn tarkastuksen muistiossa todettiin, että asianosaisten on tehtävä siivousta vain omistamiensa jätteiden osalta. Myöhemmin on katsottu, että ympäristönsuojeluviranomaisessa tapahtuvan asian käsittelyn kannalta olennainen tieto ei ole jätteen omistajuus, vaan se, kuka on aiheuttanut roskaantumisen. Roskaantumisen tiedetään kiinteistöjen käyttö- ja valvontahistorian perusteella aiheutuneen aikana, jolloin yritys sekä [REDACTED] ovat toimineet kiinteistöllä. Tarkkaa tietoa siitä, mikä osuus roskaantumisesta on aiheutunut [REDACTED] toimesta ja mikä kiinteistöllä toimineen yrityksen toimesta, ei ole: asianosaisia on pyydetty selvittämään asiaa kirjallisesti mm. marraskuun 2024 tarkastuksen muistion yhteydessä. Kiinteistön [REDACTED] nykyisen omistajan ei katsota tarkastusten perusteella aiheuttaneen roskaantumista. Siivousvelvoite voi siirtyä kiinteistön omistajalle jätelain 74 §:ssä kuvatuissa tilanteissa.

Kuuleminen ja tarkastus

Edellä todettuun viitaten, lokakuussa järjestetyn tarkastuksen pohjalta [REDACTED] sekä [REDACTED] kuultiin siivousmääräyksen antamisesta sekä uhkasakon asettamisesta määräyksen tehosteeksi 13.11.2025 päivätyillä kirjeillä. Kuulemiskirjeissä tuotiin esiin, ettei selityksen antamatta jättäminen estä asian ratkaisua. Kuulemisten lisäksi [REDACTED] sekä [REDACTED] annettiin siivouskehotukset, siten että kehotusten määräaika oli sama kuin kuulemisille annettu määräaika. Kiinteistöiltä kehoitettiin siivoamaan jätteet sekä jätteeksi katsottavat käytöstä poistetut tavarat, laitteet ja ajoneuvot. Kehotukset ja kuulemiskirjeet kohdistettiin erikseen kumpaankin kiinteistöön. Kiinteistöä [REDACTED] koskevat kirjeet toimitettiin tiedoksi myös kyseisen kiinteistön omistajalle.

Kirjallista selitystä ei toimitettu.

Kiinteistöillä järjestettiin tarkastus kuulemiselle varatun määräajan (9.12.2025) jälkeen 10.12.2025. Ympäristönsuojelun viranhaltijoiden lisäksi tarkastukselle osallistui vain siivousta hoitaneen urakoitsijan edustaja. Tarkastusajankohta oli kirjattu edellisen tarkastuksen muistioon. Tarkastuksella todettiin, että vaikka siivousta oli edistetty, olivat kiinteistöt yhä jätelain tarkoittamalla tavalla

roskaantuneita ja epäsiistejä, kiinteistöjen tila käy ilmi tarkastuksella otetuista valokuvista. Kiinteistöillä oli runsaasti jättemateriaalia, mukaan lukien jätetuuta, muoviesineitä (esim. kanistereita), huonokuntoiselta näyttäviä veneitä, betoniesineitä, lasia, huonokuntoisia ajoneuvoja, koneita ja metalliromua sekä muuta sekalaista jätettä. Myöskään pääosin kiinteistölle [REDACTED] sijoittuvia [REDACTED] puoleisia maakasoja ei ollut tasoiteltu tai siirretty pois: kyseisten maa-ainekasojen on katsottu täyttävän jätteen määritelmän ja ne aiheuttavat maiseman epäsiisteysttä sijaitessaan keskeisellä paikalla taajamaan johtavan tien varrella. Kiinteistöjen muiden maa-ainekasojen siivousta ei ole tässä yhteydessä vaadittu. Tarkastuksen pohjalta todettiin, että nykytilanteessa jättemateriaalin yksilöinti mahdollisista käyttötavaroista on yhä roskaantumisen laajuus huomioiden käytännössä mahdotonta. Lisäksi sen määrittäminen, mikä jäte sijoittuu minkäkin kiinteistön alueelle, on osan jätteistä osalta hankala määrittää maastossa. Tarkastusmuistiossa todettiin, että kun siivoaminen edistyy, voidaan yksittäisiä jättemateriaaleja käydä tarkemmin läpi.

Tarkastuksen havainnoista ja asian viemisestä lautakunnan päätettäväksi kerrottiin [REDACTED] puhelimitse 10.12.2025. [REDACTED] kertoi muun muassa näkemyksensä siitä, että kaikki alueella varastoidut tavarat ovat hänen henkilökohtaisia tavaroitaan ja että yritys olisi lakannut jo muutamia vuosia sitten.

Esityslistan ohessa

- Muistio tarkastukselta 11.11.2024
- Muistio tarkastukselta 22.10.2025 kuvaliitteineen
- Muistio tarkastukselta 10.12.2025 kuvaliitteineen

Esittelijä

Vs. ympäristötoimenjohtaja Päivi Pöyhönen

Valmistelija

vs. ympäristötarkastaja Nenna Ahonen, p. 050 573 1168